

KOMISIJA ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI

Broj: 01-

Podgorica, 16. jul 2015. godine

Na osnovu člana 10 stav 1, tačka 1 i člana 19 stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG" br. 57/11) i člana 196 ZUP-a ("Službeni list RCG", br. 60/03 i 32/11), Komisija za kontrolu državne pomoći, na sjednici održanoj 16. jula 2015. godine, donijela je

RJEŠENJE

Prijavljena državna pomoć Ministarstva ekonomije za Projekat Krnovo, koji će se realizovati na osnovu Ugovora o zakupu zemljišta i izgradnji vjetroelektrane na lokalitetu Krnovo, zaključenog 5.08.2010. godine između države Crne Gore i Konzorcijuma „MHI-IVICOM Consulting GmbH“ (u daljem tekstu: **Ugovor o zakupu**), Direktnog Ugovora zaključenog 6.07.2015. godine između države Crne Gore Konzorcijuma „AKUO-IVICOM“, Krnovo Green Energy d.o.o. i KfW IPEX-BANK GmbH (u daljem tekstu: **Direktni Ugovor**), Ugovora o definisanju uslova za zaključenje ugovora o otkupu električne energije iz vjetroelektrane Krnovo, zaključenog 17.11.2014. godine između Crnogorskog operatora tržišta električne energije i Krnovo Green Energy d.o.o. (u daljem tekstu: **Preliminarni UOEE**) i ugovora o kupovini energije koji će se zaključiti između Crnogorskog operatora tržišta električne energije i Krnovo Green Energy d.o.o., ocijenjena je kao usklađena sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo ekonomije je dopisom broj 01-5/38 od 15. jula 2015. godine podnijelo prijavu državne pomoći za Projekat Krnovo.

OPIS ZAHTJEVA

Strategija razvoja energetike Crne Gore do 2025. godine, usvojena 2008. godine, prepoznala je razvoj obnovljivih izvora energije kao strateški cilj Crne Gore. Strategijom je

planiran razvoj vjetroelektrana, a Studija potencijala obnovljivih izvora na području Crne Gore je pokazala značajan potencijal vjetra, pored hidropotencijala i potencijala sunčeve energije i biomase. Shodno navedenom, Ministarstvo ekonomije je u toku 2008. i 2009. godine izdalo pet dozvola za mjerenje na različitim lokalitetima, sa ciljem razvoja vjetroelektrana na području Crne Gore.

Na osnovu izdate dozvole od 24. juna 2008. godine od strane Ministarstva za ekonomski razvoj, kompanija "Ivicom Wind" doo je dobila saglasnost za postavljanje tornjeva za mjerenje vjetra na području Opštine Nikšić, na lokaciji Krново pod jasno naglašenim uslovom da su rezultati svih mjerenja svojina Vlade Crne Gore. Ministarstvu ekonomije su u septembru 2009. godine dostavljeni Izvještaji analiza mjerenja potencijala vjetra.

Uvažavajući praksu podsticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora koja je u to vrijeme bila veoma zastupljena u razvijenim evropskim državama Crna Gora je prepoznala pozitivan učinak podsticanja ovakve vrste proizvodnje i u tom smjeru krenula kroz omogućavanje realizacije ovakve vrste projekata.

U cilju promocije ovako utvrđene strateške odluke Vlade Crne Gore da podstakne izgradnju obnovljivih izvora energije, Ministarstvo ekonomije je 30. septembra 2009. godine objavilo Poziv za izražavanje interesovanja investitorima zainteresovanim za izgradnju vjetroelektrana za lokalitete Možura i Krново. Tada je najavljeno da će Ministarstvo, na osnovu propisane procedure koja je utvrđena Uredbom o vjetroelektranama („Službeni list CG“ broj 67/09), objaviti Javni oglas za izbor investitora za izgradnju vjetroelektrana i zakup zemljišta na navedenim lokacijama.

Pozivom za izražavanje interesovanja svim potencijalno zainteresovanim investitorima bilo je omogućeno da se upoznaju sa Izvještajima o analizi rezultata mjerenja i istraživanja potencijala vjetra na pomenutim lokacijama, preko internet stranice za obnovljive izvore energije, a istovremeno je i omogućeno da se Ministarstvu ekonomije obrate za sve dodatne informacije. Rok za dostavljanje izraza interesovanja je istekao 30. oktobra 2009. godine. Dostavljanje Izraza interesovanja od strane potencijalnih investitora nije obavezivao niti ograničavao Ministarstvo ekonomije u izboru investitora za izgradnju vjetroelektrana u daljem postupku. Takođe, dostavljanje Izraza interesovanja od strane potencijalnih investitora nije ograničavao ni pravo ostalih zainteresovanih da se jave na oglas za izgradnju vjetroelektrana.

Interesovanje iz ove oblasti je iskazano od strane 16 renomiranih kompanija. Na osnovu dostavljenog Izvještaja o rezultatima mjerenja i istraživanja potencijala vjetra kao i

dostavljenog Idejnog rješenja za izgradnju vjetroelektrane na predmetnom lokalitetu, Ministarstvo ekonomije je, u skladu sa članom 8 stav 3 Uredbe o vjetroelektranama, pribavilo mišljenja ministarstva nadležnog za uređenje prostora i izgradnju objekata o mogućnosti izgradnje vjetroelektrane sa stanovišta njenog uklapanja u koncept korišćenja prostora i A.D. Prenosa o mogućnostima i uslovima priključenja vjetroelektrane na elektroenergetski sistem.

Nakon dobijanja pozitivnih mišljenja, Ministarstvo ekonomije je 24. decembra 2009. godine objavilo Javni oglas za izbor investitora za izgradnju vjetroelektrana i zakup zemljišta za lokalitete Možura opštine Ulcinj i Bar za vjetroelektranu instalisane snage 46 MW i Krnovo, opštine Nikšić i Šavnik za vjetroelektranu instalisane snage 50 MW. Pomenuti Javni oglas za izbor investitora za izgradnju vjetroelektrana i zakup zemljišta je objavljen na osnovu člana 40 stav 1 Zakona o državnoj imovini („Službeni list CG“, broj 21/09) i člana 14 st. 2 i 3 Uredbe o vjetroelektranama („Službeni list CG“, broj 67/09).

U Javnom oglasu je tom prilikom takođe naglašeno svim potencijalnim investitorima da će otkupna cijena električne energije proizvedena u vjetroelektrani biti zagarantovana i fiksna u toku prvih 12 godina, a pomoćne i systemske usluge se neće plaćati u tom periodu. Poslije isteka tog perioda, električna energija proizvedena u vjetroelektrani će se otkupljivati po tržišnoj cijeni, a systemske i pomoćne usluge će se plaćati operatoru prenosnog sistema. Ovako koncipiran Javni oglas je omogućio upoznavanje svih zainteresovanih lica sa mjerama podsticaja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije, kao i obezbjeđenje jednakih uslova za prijavljivanje na pomenuti oglas pod jasnim i transparentnim pokazateljima.

Predmet javnog nadmetanja je predstavljalo davanje u zakup zemljišta u državnoj svojini na lokalitetima Možura – opštine Ulcinj i Bar i Krnovo – opštine Nikšić, radi projektovanja, izgradnje, korišćenja i održavanja vjetroelektrane. Tenderskom dokumentacijom se bliže objašnjavala procedura javnog nadmetanja kao i detalji neophodni za dostavljanje ponude za lokalitet Krnovo, Opština Nikšić. U skladu sa Javnim oglasom pravo učešća je omogućeno domaćim i stranim pravnim licima, kao i konzorcijumima, pod uslovom da:

- a) imaju iskustvo u oblasti izgradnje i korišćenja vjetroelektrana ili
- b) imaju prosječni bruto prihod veći od 100 miliona € godišnje ili ekvivalentno u drugoj valuti, za posljednje 3 poslovne godine.

Nadalje, u postupku javnog nadmetanja dostavljene ponude su se vrijednovala na osnovu „kriterijuma za vrjednovanje ponuda“ nakon čega se utvrđivala rang lista ponuđača. Kriterijumi za vrjednovanje ponuda bili su: finansijska sposobnost, visina zakupnine, tehnička

osposobljenost i međunarodno iskustvo, učešće domaćih kompanija i rok puštanja u rad vjetroelektrane.

Kriterijumi za vrjednovanje ponuda

	Kriterijum	Broj bodova
1	Finansijska sposobnost	0-30
2	Visina zakupnine	0-30
3	Tehnička osposobljenost i međunarodno iskustvo	0-20
4	Učešće domaćih kompanija	0-10
5	Rok puštanja u rad vjetroelektrane	0-10

Kao jedan od kriterijuma za vrednovanje ponude je bio i „visina zakupnine“ i tom prilikom je pri ocjeni ovog kriterijuma uzeto u obzir odnos između početno utvrđene cijene godišnjeg zakupa zemljišta u državnoj svojini na osnovu tenderske dokumentacije koja je iznosila od 5 c€/m² i ponuđene cijene godišnje zakupnine od strane ponuđača izražene u jedinicama c€/m².

Do krajnjeg roka utvrđenog Javnim oglasom 24. februara 2010. godine, dostavljene su dvije ponude za lokalitet Krnovo i to od: konzorcijuma „Mitsubishi & Ivicom“ čiji su članovi Mitsubishi Heavy Industries Ltd., Tokio i Ivicom Consulting GmbH, Beč i kompanija Energia Y Recurso Ambientales, S.A., Madrid (EYRA).

Tenderska komisija je formirana Rješenjem Ministarstva ekonomije, a u skladu sa članom 7 Uredbe o vjetroelektranama sa zadatkom da sprovede postupak za izbor investitora za izgradnju vjetroelektrana i zakup zemljišta u državnoj svojini po Javnom oglasu, a koji obuhvata: otvaranje ponuda, provjeru ponuda sa stanovišta njihove ispravnosti u pogledu ispunjavanja uslova određenih javnim oglasom i tenderskom dokumentacijom, vrednovanje ponuda, sačinjavanje obrazložene rang liste sa izvještajem o sprovedenom postupku, kao i druge poslove u skladu sa ovom uredbom i tenderskom dokumentacijom. Tenderska komisija je na dan krajnjeg roka za dostavljanje ponuda, u prisustvu predstavnika ponuđača konzorcijuma „Mitsubishi & Ivicom“ i kompanije EYRA, izvršila otvaranje ponuda. Ustanovljeno je da je ponuda dostavljena od strane konzorcijuma „Mitsubishi & Ivicom“ formalno ispravna i u skladu sa Tenderskom dokumentacijom. Međutim, ponuda kompanije EYRA nije bila formalno ispravna.

Nakon javnog otvaranja ponuda, Tenderska komisija je odlučila da pregleda obje dostavljene ponude u cilju provjere dostavljene dokumentacije. Tenderska komisija je izvršila provjeru dokumentacije iz ponude dostavljene od strane konzorcijuma „Mitsubishi i Ivicom“, i uz dodatno pojašnjenje ponude u vezi sa prevodom dokumenata, utvrdila da je ista u skladu sa Tenderskom dokumentacijom i da ponuđač ispunjava uslove za učešće utvrđene Javnim oglasom. Tehnička dokumentacija je dostavljena u traženom obliku i predviđa izgradnju vjetroelektrane instalisane snage od 50 MW, sa mogućnošću povećanja instalisane snage za dodatnih 22 MW. Tenderska komisija je prihvatila mogućnost povećanja ukupne instalisane snage sa 50 MW na 72 MW, ukoliko A.D. Prenos izda pozitivno mišljenje kojim se potvrđuje mogućnost povećanja i priključenja vjetroelektrane ukupne instalisane snage do 72 MW na elektroenergetski sistem, u kom slučaju bi se sa Konzorcijumom potpisao Aneks ugovora za dodatnih 22 MW. S druge strane, ponuda kompanije EYRA nije bila potpuna, odnosno cijena zakupnine kao i Idejno rješenje nisu dostavljeni u sklopu ponude. Stoga, Tenderska komisija je datu ponudu odbila kao nepotpunu.

Osnovni elementi Ugovora, su:

- Visina zakupnine za zemljište u državnoj svojini koja je dostavljena u sklopu ponude je iznosila 0.10 €/m² (po Javnom oglasu minimalna visina zakupnine za državno zemljište je 0.05 €/m²) i plaća se od datuma donošenja prostorno-planske dokumentacije koji sadrži projekat izgradnje vjetroelektrane na lokalitetu Krnovo;
- Površina zemljišta u državnoj svojini je prvobitno iznosila 183.322.0 m², sa obaveznim premjerom zemljišta nakon završetka izgradnje vjetroelektrane i prije puštanja u rad, s tim da ista ne može biti manja od površine definisane Ugovorom. Ugovorom je naknadno precizirana površina u državnoj svojini koja se daje u zakup u iznosu od 219.097 m², na osnovu koje je i utvrđena visina zakupnine;
- Zemljište se daje u zakup na period od 20 godina koji počinje da teče na dan donošenja prostorno-planske dokumentacije, naknadno je aneksom utvrđeno da počinje da teče od izdavanja inoviranih urbanističko-tehničkih uslova, tj. od 10. maja 2013. godine;
- Ukupna instalisana snaga vjetroelektrane je do 50MW, uz mogućnost povećanja instalisane snage za još 22MW potpisivanjem Aneksa Ugovora u slučaju da AD Prenos izda pozitivno mišljenje kojim se potvrđuje mogućnost povećanja i priključenja vjetroelektrane ukupne instalisane snage do 72MW na elektroenergetski sistem;

- Investitor je obavezan da dostavi Garanciju za dobro izvršenje posla i zakupninu u iznosu od 100.000 € na datum potpisivanja Ugovora. U roku od 30 dana od Datuma aneksa o eksproprijaciji, Investitor se obavezuje da dostavi izmjenjenu Garanciju za dobro izvršenje posla i zakupninu na iznos od 500.000,00 € U roku od 10 dana od datuma izdavanja građevinske dozvole za izgradnju Vjetroelektrane Investitor se obavezuje da dostavi izmjenjenu Garanciju za dobro izvršenje posla i zakupninu na iznos od 1.000.000,00 € koja će ista biti zamijenjena obnovljivom Garancijom za zakupninu, u iznosu koji odgovara jednogodišnjoj zakupnini, nakon puštanja u rad vjetroelektrane, s tim što će poslednja Garancija za zakupninu biti uvećana na iznos od 1.500.000 €, a kojim se uvećanim iznosom garantuje da će Investitor, u slučaju da ne dođe do produženja perioda zakupa, ili vršenja Call opcije Države CG izvršiti povraćaj u prvobitno stanje Lokaliteta;

- Rok za izgradnju vjetroelektrane, odnosno puštanja u rad iste iznosi 30 mjeseci od datuma početka zakupa;

- Država CG se obavezala da će otkupna cijena električne energije proizvedene u vjetroelektrani biti zagarantovana i fiksna za prvih 12 godina rada, i neće biti manja od 95,99 €/MWh;

- Posle perioda zakupa predviđena je mogućnost produžetka perioda zakupa najviše do pet godina, Call opcija Države ili povraćaj u pređašnje stanje lokaliteta.

Pomenuta garantovana cijena je proistekla na osnovu Pravilnika o metodologiji za obračun otkupne cijene električne energije iz vjetroelektrana ("Službeni list CG" broj 27/10 od 12.05.2010. godine) koji je Ministarstvo ekonomije donijelo na osnovu člana 13 stav 2 Uredbe o vjetroelektranama. Pomenutim Pravilnikom je utvrđena metodologija za obračun otkupne cijene električne energije proizvedene u vjetroelektranama. U skladu sa istim utvrđena je otkupna cijena u visini od 95,99 €/MWh, u zavisnosti od specifičnih investicionih troškova čime je određen i garantovan period otkupa u trajanju od 12 godina kao period neophodan za povrat novčanih sredstava uloženi pri izgradnji elektroenergetskog objekta kao što su vjetroelektrane po pomenutoj podsticajnoj cijeni.

Nakon usaglašavanja teksta ugovora dana 5. avgusta 2010. godine je zaključen Ugovorom o zakupu zemljišta i izgradnji vjetroelektrane na lokalitetu Krnovo sa konzorcijumom „MHI-IVICOM Consulting GmbH“ čiji su članovi: "Mitsubishi Heavy Industries" iz Japana i "Ivicom Consulting" GmbH iz Austrije, kojim je država dala u zakup državno zemljište za potrebe izgradnje vjetroelektrane. Naime, Ugovorom je dato pravo zakupa na period od 20 godina, sa mogućnošću produženja do maksimalno 5 godina, a u

svrhu izgradnje vjetroelektrane instalisane snage do 50 MW. Imajući u vidu da je investitoru Ugovorom data mogućnost povećanja instalisane snage za 22 MW, uz dodatnu analizu od strane Crnogorskog elektroprenosnog sistema, isti je konzorcijumu „MHI-IVICOM Consulting GmbH“, izdao elektroenergetsku saglasnost za priključenje vjetroelektrane Krново (VE Krново) ukupne instalisane snage 72 MW i planirane godišnje proizvodnje 200-230 GWh.

Za prvih 12 godina rada vjetroelektrane otkupna cijena električne energije proizvedene u vjetroelektrani je 95,99 €/MWh. Takođe je bitno napomenuti da je Ugovorom o zakupu definisana Call opcija Države Crne Gore koja označava diskreciono i jednostrano pravo Države Crne Gore da zahtijeva od Investitora da izvrši neopozivi prenos prava svojine na Državu Crnu Goru vjetroelektrane kao i cjelokupnog zemljišta, odmah nakon isteka perioda zakupa.

Usljed povećanja instalisane snage VE Krново kao i usled pristupanja nove kompanije konzorcijumu umjesto kompanije „Mitsubishi Heavy Industries“, zaključen je Aneks br. 1 Ugovora o zakupu zemljišta i izgradnji vjetroelektrane na lokalitetu Krново dana 26. oktobra 2012. godine, kojim je francuska kompanija „Akvo Energy“ stekla status novog lidera konzorcijuma.¹

U skladu sa Zakonom o energetici donijetim u toku 2010. godine (“Službeni list CG” broj 28/10) utvrđene su podsticajne mjere za promovisanje obnovljivih izvora energije. S tim u vezi, a shodno članu 20 kao podsticajna mjera je utvrđeno da povlašćeni proizvođači mogu steći pravo na podsticajnu cijenu za proizvedenu električnu energiju koja se utvrđuje tarifnim sistemom za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije, koji donosi Vlada. U skladu sa tim, Vlada Crne Gore je donijela Uredbu o tarifnom sistemu za utvrđivanje podsticajne cijene električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije („Službeni list CG“ broj 52/11 od 04. novembra 2011. godine) kojom je prestao da važi Pravilnik o metodologiji za obračun otkupne cijene električne energije iz vjetroelektrana (“Službeni list CG”, broj 27/10), a otkupna cijena za električnu

¹ Aneksom br. 1 Ugovora, IVICOM i Akvo Energy SAS, preneli su sva svoja prava i obaveze iz Ugovora na Projektnu kompaniju „Krново Green Energy“ d.o.o, s tim da su solidarno odgovorni za obaveze Projektne kompanije. Nadalje, imajući u vidu da se Država CG ugovorom obavezala da ekspropriše zemljište u privatnoj svojini po završetku postupka eksproprijacije zaključen je Aneks o eksproprijaciji dana 23. aprila 2014. godine. Za ovaj projekat je izdata građevinska dozvola 07. maja 2014. godine nakon čega je investitor u skladu sa obavezom iz Ugovora dostavio izmijenjenu garanciju za dobro izvršenje posla i zakupninu na iznos od 1.000.000,00 €

energiju proizvedena u postrojenju vjetroelektrane preslikana je u postojeću Uredbu u istom iznosu kao što je proistekla na osnovu Pravilnika.

Članom 78 Zakona o energetici je definisano koji energetske subjekti mogu steći status povlašćenog proizvođača. Način i postupak sticanja statusa i ostvarivanje prava povlašćenog proizvođača bliže su uređeni Uredbom o načinu sticanja statusa i ostvarivanja prava povlašćenog proizvođača električne energije (''Službeni list CG'', br. 37/11 i 28/14).

Članom 79 Zakona o energetici je utvrđeno da povlašćeni proizvođač ima pravo na otkupnu cijenu električne energije u skladu sa tarifnim sistemom, samim tim i vjetroelektrane koje pripadaju grupi postrojenja koje ispunjavaju uslove za sticanje statusa povlašćenog proizvođača, imaju pravo na podsticajnu cijenu. Zbog nepostojanja zakonske regulative iz oblasti obnovljivih izvora u to vrijeme, a samim tim i uredbe na osnovu koje se određuju podsticajne cijene bilo je potrebno i podsticajnu cijenu staviti kao sastavni dio ugovora o zakupu. Trenutno je cijena utvrđena Uredbom o tarifnom sistemu na osnovu koje se utvrđuje podsticajna cijena električne energije iz obnovljivih izvora energije i cijena iz Ugovora o zakupu iste vrijednosti.

Donošenjem Zakona o energetici 2010. godine je stvorena obaveza osnivanja operatora tržišta koji bi bio energetske subjekt koji je pravno ili funkcionalno razdvojen i odgovoran za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije. Članovima 94 i 95 Zakona o energetici je definisan način osnivanja, funkcionisanja, kao i prava i obaveze operatora tržišta.

Kroz zaključivanje Direktnog ugovora kojim se omogućilo obezbeđenje neophodnih finansijskih sredstava za realizaciju ovog projekta, bilo je potrebno dodatno potvrditi obaveze države Crne Gore preuzete kroz Ugovor o zakupu.

Glavnim odredbama Direktnog ugovora je predviđeno:

- da Država Crna Gora ne preuzima bilo kakvu vrstu finansijskih obaveza koje proističu iz kredita;
- mogućnost uvođenje zamjenske kompanije, supstituta, uz dozvolu Vlade Crne Gore (tzv. step-in right) kao i period mirovanja ugovora u kojem se takvo pravo može izvršiti i uslove koje nova kompanija tj. supstitut mora ispuniti;
- garantovana otkupna cijena proizvedene električne energije iz osnovnog ugovora tokom perioda trajanja statusa povlašćenog proizvođača električne energije;
- mogućnost postavljanja zaloge nad imovinom samo u svrhu prenošenja projekta na spustituta;

- garantovano ispunjenje zakonskih nadležnosti od strane Crnogorskog operatora tržišta električne energije ili njegovog eventualnog pravnog sljedbenika;

Kada Krnovo Green Energy d.o.o. bude stekla status povlašćenog proizvođača električne energije iz vjetroelektrane od Regulatorne agencije za energetiku Crne Gore, Crnogorski operator tržišta električne energije (COTEE) sa istom će zaključiti ugovor o otkupu električne energije, po kojem će COTEE otkupljivati cjelokupnu količinu električne energije proizvedene u postrojenju na način i u trajanju definisanom Zakonom o energetici i pratećim podzakonskim aktima, odnosno sa jasno definisanom cijenom utvrđenom Uredbom o tarifnom sistemu, koja teoretski može biti veća ili manja od cijene utvrđene Ugovorom o zakupu kroz odredbe 2.2, 2.3 i 2.6 Direktnog Ugovora. Preliminarni UOEE, odnosno Ugovor o definisanju uslova za zaključenje ugovora o otkupu električne energije iz vjetroelektrane Krnovo, zaključen je 17.11.2014. godine između Crnogorskog operatora tržišta električne energije i Krnovo Green Energy d.o.o.

PRAVNA PODLOGA

- Zakon o energetici („Službeni list Crne Gore“ br. 28/10, 6/13 i 10/15);
- Uredba o tarifnom sistemu za utvrđivanje podsticajne cijene električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije („Službeni list CG“, br. 52/11 i 28/14) - Uredba o vjetroelektranama („Službeni list CG“, broj 67/09)
- Pravilnik o metodologiji za obračun otkupne cijene električne energije iz vjetroelektrana (“Službeni list CG” broj 27/10)
- Uredba o načinu sticanja statusa i ostvarivanja prava povlašćenog proizvođača električne energije (“Službeni list CG”, br. 37/11 i 28/14)
- Uredba o naknadi za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Službeni list CG”, broj 8/14)
- Ugovor o zakupu zemljišta i izgradnji vjetroelektrane na lokalitetu Krnovo zaključen 05. 08.2010. godine
- Direktni ugovor zaključen 06.07.2015. godine
- Ugovor o definisanju uslova za zaključenje ugovora o otkupu električne energije iz vjetroelektrane Krnovo zaključen 17.11.2014. godine.

KORISNIK

Korisnik sredstava državne pomoći je Krново Green Energy d.o.o. Podgorica shodno potpisanom Ugovoru o zakupu zemljišta i izgradnji vjetroelektrane na lokalitetu Krново, zaključenom 05.08.2010. godine između države Crne Gore i Konzorcijuma „MHI-IVICOM Consulting GmbH“ (u daljem tekstu: **Ugovor o zakupu**), Direktnog ugovora zaključenog 06.07.2015. godine između države Crne Gore Konzorcijuma „AKUO-IVICOM“, Krново Green Energy d.o.o. i KfW IPEX-BANK GmbH, Ugovora o definisanju uslova za zaključenje ugovora o otkupu električne energije iz vjetroelektrane Krново, zaključenog 17.11.2014. godine između Crnogorskog operatora tržišta električne energije i Krново Green Energy d.o.o. (**Preliminarni UOEE**) i ugovora o kupovini energije koji će se zaključiti između Crnogorskog operatora tržišta električne energije i Krново Green Energy d.o.o., po kojem je isti obavezan otkupljivati električnu energiju od korisnika u prvih 12 godina rada vjetroelektrane po garantovanoj cijeni od 95,99 €/MWh.

IZNOS POMOĆI, OPRAVDANI TROŠKOVI I INTENZITET POMOĆI

U skladu sa članom 7.2 Ugovora o zakupu, država Crna Gora se obavezala da obezbijedi da kupoprodajna cijena električne energije proizvedene u postrojenju tokom cjelokupnog trajanja Ugovora o otkupu električne energije ne bude manja od 95,99 EUR/MWh (Garantovana cijena).

Rok za izgradnju vjetroelektrane, odnosno puštanja u rad iste iznosi 30 mjeseci od datuma početka zakupa. Država Crna Gora se obavezala da će otkupna cijena električne energije proizvedene u vjetroelektrani biti zagantovana za prvih 12 godina rada, i neće biti manja od 95,99 €/MWh.

Na osnovu Uredbe o naknadi za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije uređen je način određivanja visine naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije i raspodjele sredstava prikupljenih od naknade, kao i bliži način obračunavanja proporcionalnog udjela snabdjevača električnom energijom i kvalifikovanog kupca – samosnabdjevača u kupovini električne energije od povlašćenih proizvođača.

Ovako utvrđen način podsticanja proizvodnje iz obnovljivih izvora podrazumjeva obezbjeđenje novčanih sredstava koja predstavljaju razliku između cijene energije za snabdijevanje, u skladu sa ugovorom o snabdijevanju i podsticajne cijene utvrđene na osnovu Uredbe o tarifnom sistemu. Cijena energije za snabdijevanje distributivnih kupaca je trenutno regulisana i utvrđena Odlukom o utvrđivanju cijene električne energije iz domaćih izvora za

isporuku po regulisanim tarifama koju je donijela Regulatorna agencija za energetiku i iznosi 36,9744 €/MWh. Razlika novčanih sredstava između pomenute cijene i podsticajne cijene se shodno Uredbi o naknadi za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije obezbeđuje prikupljanjem sredstava od svih krajnjih kupaca u proporcionalnom udjelu u zavisnosti od njihove potrošnje, što je takođe uobičajena praksa u zemljama EU. Sredstva od prikupljene naknade se nalaze na računu snabdjevača i svaki snabdjevač električnom energijom je dužan da na računu koji dostavlja kupcu za isporučenu električnu energiju, kao posebnu stavku navede iznos naknade.

Snabdjevač električnom energijom sa Crnogorskim operatorom tržišta električne energije zaključuje ugovor o kupovini proporcionalnog udjela električne energije proizvedene u postrojenjima povlašćenih proizvođača. Pomenutim ugovorom se uređuju međusobna prava i obaveze između snabdjevača i operatora tržišta u odnosu na garancije za obezbjeđenje naplate isporučene električne energije. Preuzetu električnu energiju proizvedenu u postrojenjima povlašćenih proizvođača snabdjevač plaća operatoru tržišta na osnovu ispostavljene fakture od strane operatora tržišta, nezavisno od toga da li je ta sredstva prikupio od krajnjih potrošača.

Visina državne pomoći se određuje na način da se prvo utvrdi razlika između garantovane cijene i trenutne cijene energije za snabdijevanje, koja će se zatim pomnožiti sa proizvedenom količinom električne energije. Garantovana cijena je u iznosu od 95,99 €/MWh, a trenutna cijena energije za snabdijevanje distributivnih kupaca iznosi 36,9744 €/MWh. Razlika ove dvije vrednosti iznosi 59,02 €/MWh. Planirana srednja vrijednost godišnje proizvodnje je 215.000.000,00 kWh, pa shodno tome ukupna visina naknade na godišnjem nivou iznosi 12.689.300,00 eura.

U slučaju promjene cijene električne energije na tržištu postoji mogućnost i promjene pomenutog proračuna koji je zasnovan na trenutnoj cijeni energije za snabdijevanje koja iznosi 36,9744 €/MWh.

U skladu sa čl. 41 Pravilnika o o listi pravila državne pomoći - Prilogom 2c - Smjernice o državnim pomoćima za zaštitu životne sredine i energiju za period 2014-2020 ("Sl. list Crne Gore" br. 35/14 i 02/15), pomoć se dodjeljuje u konkurentnom postupku prikupljanja ponuda na osnovu jasnih, transparentnih i nediskriminatornih kriterijuma. U tom slučaju, intenzitet pomoći može dostići 100% opravdanih troškova. Takav postupak prikupljanja ponuda je nediskriminatoran i omogućava učešće svih zainteresovanih privrednih društava. Budžet u vezi sa postupkom prikupljanja ponuda obavezujuće je

ograničenje u smislu da pomoć ne mogu dobiti svi učesnici, a pomoć se dodjeljuje na osnovu početne ponude koju podnese ponuđač, čime su isključeni naknadni pregovori.

TRAJANJE I IZVOR FINANSIRANJA

Rok za izgradnju vjetroelektrane, odnosno puštanja u rad iste iznosi 30 mjeseci od datuma početka zakupa. Period u kome će se navedena mjera realizovati jeste period od potpisivanja ugovora o otkupu električne energije sa Crnogorskim operatorom tržišta električne energije koji se očekuje od 2017. godine sa periodom trajanja od 12 godina, odnosno do 2029. godine.

USAGLAŠENOST POMOĆI

Ministarstvo ekonomije Crne Gore je 25. decembra 2009. godine objavilo Javni oglas za izbor investitora za izgradnju vjetroelektrana i zakup zemljišta, u skladu sa gore navedenim postupkom.

Predmet javnog nadmetanja bilo je davanje u zakup zemljišta u državnoj svojini na pomenutim lokalitetima, radi projektovanja, izgradnje, korišćenja i održavanja vjetroelektrana, a u Javnom oglasu bili su jasno navedeni podaci o površini zemljišta za izgradnju vjetroelektrana po lokalitetima.

Takođe, u Javnom oglasu bilo je navedeno da će otkupna cijena električne energije proizvedene u vjetroelektrani biti zagarantovana i fiksna u toku prvih 12 godina rada, a sistemske i pomoćne usluge se neće plaćati u tom periodu. Poslije isteka tog perioda, električna energija proizvedena u vjetroelektrani će se otkupljivati po tržišnoj cijeni, a sistemske i pomoćne usluge će se plaćati operatoru prenosnog sistema.

Pravo učešća na Javnom oglasu imala su domaća i strana pravna lica, kao i konzorcijumi, pod uslovom da imaju: iskustvo u oblasti izgradnje i korišćenja vjetroelektrana ili prosječni godišnji bruto prihod veći od 100 miliona eura godišnje ili ekvivalentno u drugoj valuti, za posljenje 3 poslovne godine.

Javnim oglasom bilo je definisano da se zemljište koje je predmet javnog nadmetanja daje u zakup na rok od 20 godina. Početna cijena godišnjeg zakupa zemljišta u državnoj svojini je 5 c€/m².

Imajući u vidu da je javno nadmetanje za izbor investitora sprovedeno na osnovu jasnih, transparentnih i nediskriminatornih kriterijuma, Komisija je zaključila da je državna pomoć dodijeljena u predmetnom aranžmanu usklađena sa članom 2 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“ broj 74/09 i 57/11) i Pravilnikom o listi pravila državne

pomoći (“Sl. list Crne Gore” br. 35/14 i 02/15), Prilogom 2c - Smjernice o državnim pomoćima za zaštitu životne sredine i energiju za period 2014-2020.

OCJENA

Komisija za kontrolu državne pomoći je ustanovila da su sredstva za finansiranje Projekta Krnovo sredstva državne pomoći jer ispunjavaju kriterijume iz člana 2 Zakona, što znači da mjera države ispunjava 4 kumulativna kriterijuma, odnosno: radi se o **javnim sredstvima**, tj. sredstvima koje na osnovu Uredbe o naknadi za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Sl. list CG“, br. 8/14) koju je usvojila Vlada Crne Gore, operator tržišta ubira od svih potrošača električne energije u Crnoj Gori. Projekat je **selektivan** jer se njime favorizuje investitor garantovanjem cijene električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije pa se isti dovodi u povoljniji tržišni položaj u odnosu na konkurente, tj. proizvođače električne energije iz standardnih izvora čime investitor stiče **ekonomsku prednost** koja mu je omogućena utvrđivanjem garantovane cijene za proizvedenu električnu energiju, a što **bi potencijalno moglo narušiti konkurenciju** na tržištu proizvodnje električne energije.

ZAKONITOST POMOĆI

Ministarstvo ekonomije (davalac državne pomoći) je prijavom ove mjere pomoći prije njene realizacije ispunilo svoje obaveze iz člana 16 Zakona. Imajući u vidu navedeno odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

PRAVNA POUKA: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

PREDSJEDNIK KOMISIJE,

Mitar Bajčeta

Dostavljeno:

- Ministarstvu ekonomije

- a/a